

هدیه‌های آسمان

تعلیم و تربیت اسلامی

چهارم دبستان

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب: کتاب کار هدیه‌های آسمان چهارم دبستان - ۱۷/۴

شورای برنامه‌ریزی و تألیف: غلامعلی احمدی، محمدمهدی اعتصامی، ناصر باهنر، محمدحسن راستگو، سعید راصد، علیرضا رحیمی،

ابوذر رضا سلطانی، فاطمه رضانی، غلامعباس سرشور خراسانی و فریده عصّاره

مؤلف: علیرضا رحیمی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

طراح گرافیک: محمدحسین صلواتیان، مجید ذاکری

صفحه‌آرا: علی نجمی

ناشر: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

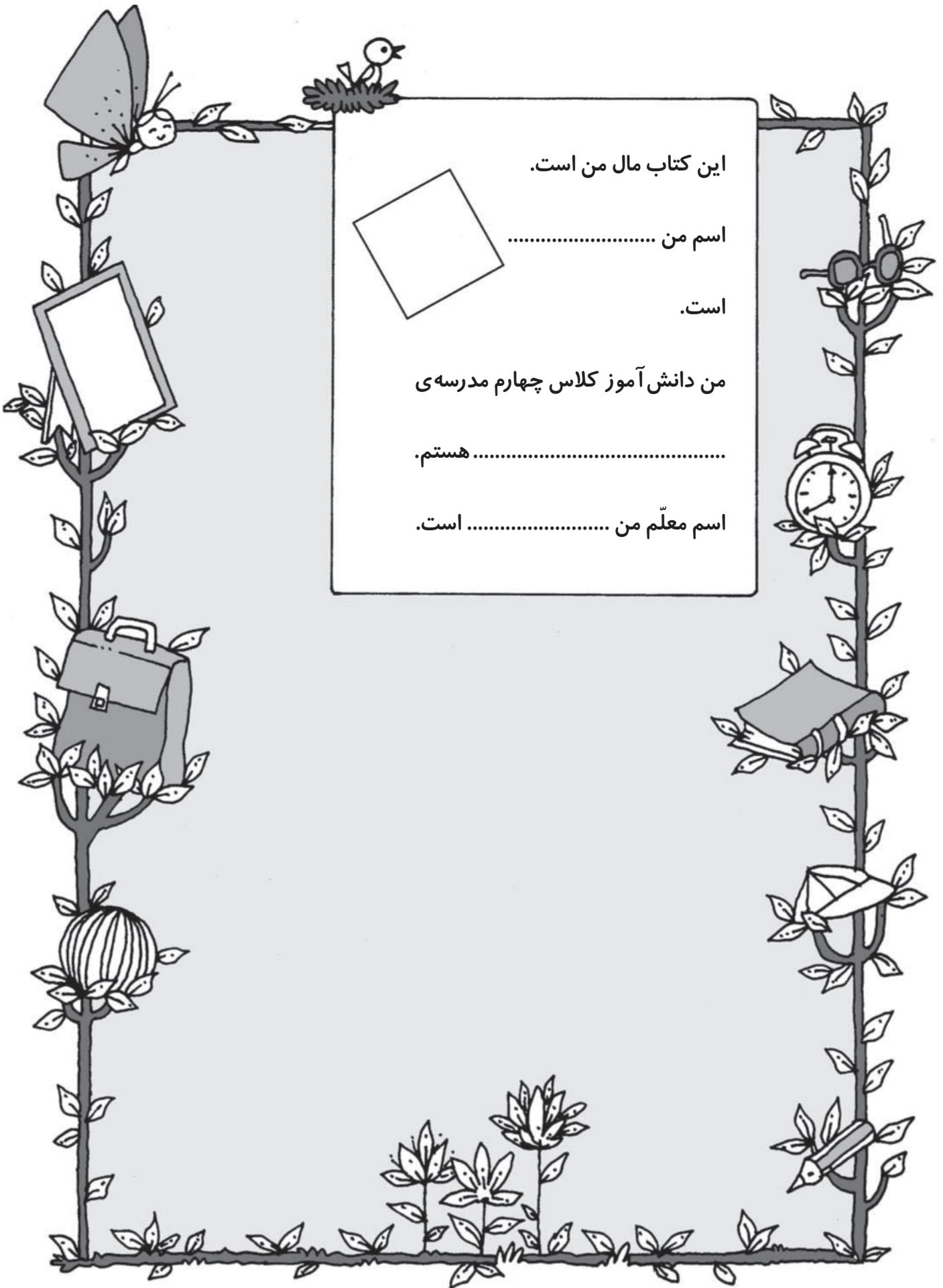
وبسایت: www.chap.sch.ir

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)

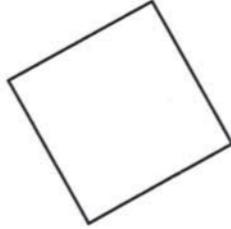
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ نهم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۱۸۹-۷ ISBN 964-05-1189-7

این کتاب مال من است.

اسم من .....

است.

من دانش آموز کلاس چهارم مدرسه ی

..... هستم.

اسم معلّم من ..... است.

۱

مهربانی خداوند

خداوند مهربان برای
برطرف شدن نیازهایت، چه
امکانات و توانایی‌هایی به تو
داده است؟

الف - به خاطر هی بزرگ تریایت
توجه کن!

به اطراف نگاه کن!

خوب فکر کن!

ب - اکنون بنویس!
یا نقاشی کن!

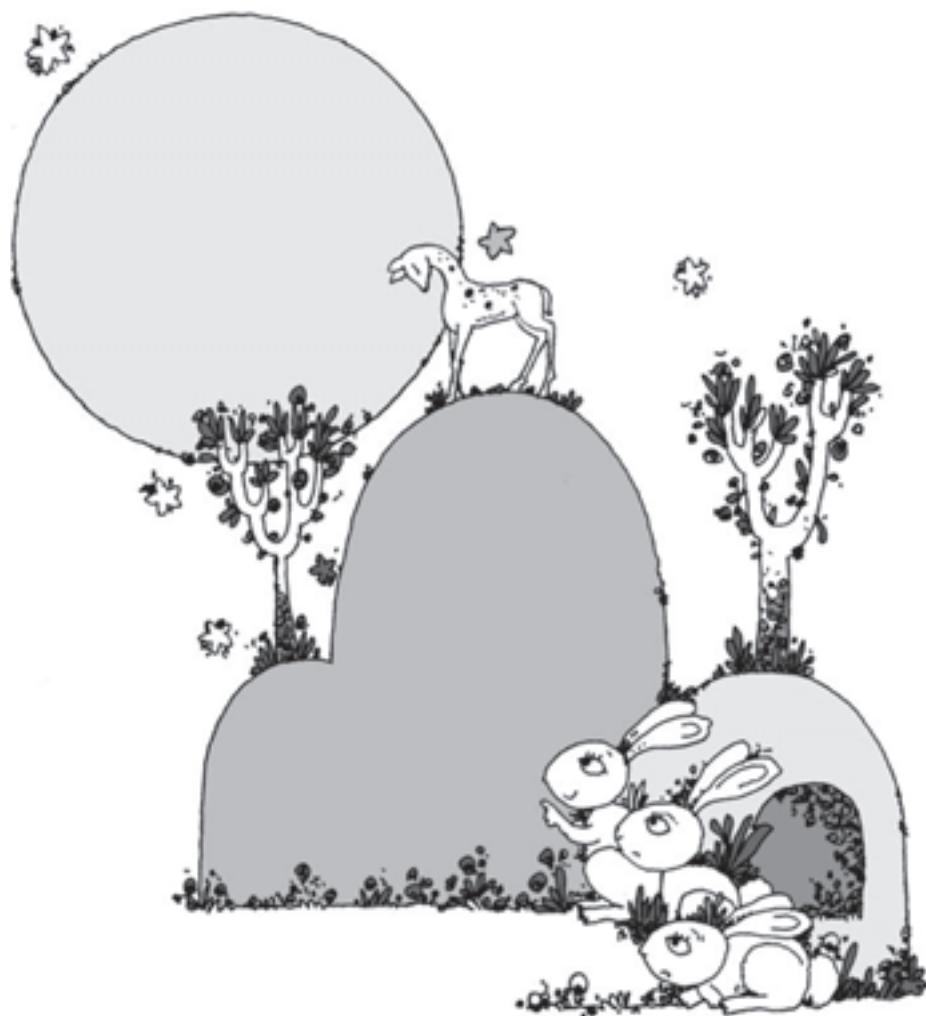

الف - یک بار دیگر قصه‌ی
شامگاه پاییزی را بخوان.

ب - اکنون قصه را به طور
خلاصه برای دوستت تعریف
کن!

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

الف - جمله‌هایی را که به
نظرت درست است (با آن
موافق هستی) علامت بزنی!

ب - جمله‌هایی را که علامت
زده‌ای برای دوستانت بخوان!
پ - درباره‌ی جمله‌ها و نظر
خودتان با یک‌دیگر بحث
کنید.

ت - نتیجه‌ی بحث گروه شما
چيست؟ در ۱ یا ۲ خط
بنویس!

- بی‌چاره آن بچه خرگوش‌ها...! آن‌ها برای همیشه تنها می‌مانند.
- مادر بچه خرگوش‌ها به زودی برمی‌گردد و آن‌ها باز هم شاد می‌شوند.
- آهواز این به بعد، بچه‌ی خودش را رها می‌کند و فقط به بچه خرگوش‌ها یاری می‌رساند.
- دلم برای بچه خرگوش‌ها می‌سوزد، زیرا دیگر کسی به فکر آن‌ها نیست.
- حتی اگر مادر بچه خرگوش‌ها خیلی دیر برگردد، آن‌ها آسیبی نمی‌بینند، چون کسی هست که به آن‌ها کمک کند.
- خدای مهربان به همه‌ی موجودات توجه دارد و به آن‌ها یاری می‌رساند.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

۲

- الف - سؤال را با دقت بخوان!
 ب - درباره‌ی آن خوب فکر کن!
 پ - پاسخ‌های صحیح را علامت بزن!

۳

- الف - اکنون نوشته‌ی صفحه‌ی قبل و پاسخ‌های صحیح علامت زده در این صفحه را به یکی از اعضای گروه خود نشان بده!
 ب - از دوستت بخواه که نظر خود را درباره‌ی نوشته‌هایت بنویسد!

چرا مادر حضرت موسی علیه‌السلام هنگام به آب انداختن او امیدوار بود؟

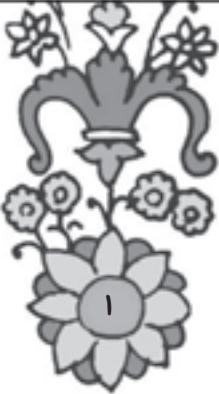
چون آب رودخانه آرام حرکت می‌کرد.
 چون می‌دانست خدای مهربان به او و کودکش کمک می‌کند.

چون می‌دانست فرعون کودکش را نجات خواهد داد.
 چون خواهر موسی مراقب او بود.
 چون به لطف و مهربانی خداوند بزرگ ایمان داشت و امیدوار بود.

نظر دوستم درباره‌ی نوشته‌های من: .....

.....

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

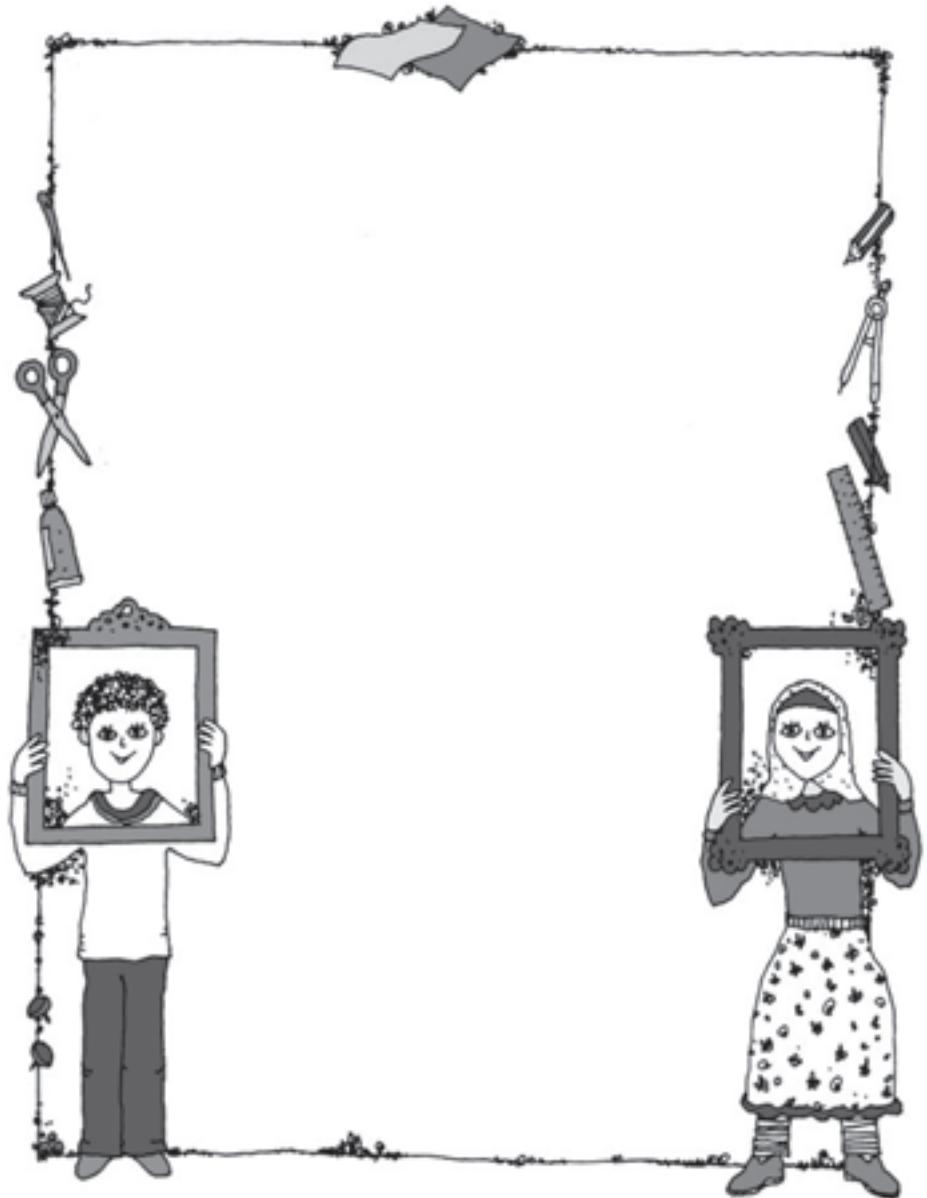
الف - یک قاب زیبا بساز!
 (قابی که جایی برای نوشتن
 داشته باشد.)
 ب - آن را به دلخواه تزئین و
 رنگ آمیزی کن!

۲

الف - خوب فکر کن!
 ببین از خدای مهربان چه
 چیزهایی می خواهی!
 ب - خواسته‌ات را به صورت
 یک دعا بگو!
 ج - اکنون دعای زیباییت را با
 خطی خوش در تابلوی خودت
 بنویس!

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

شاید شما در مدرسه نماز خانه نداشته باشید اما می‌توانید وقتی هوا مناسب است با کمک آموزگار خود حتی در حیاط مدرسه، نمازخواندن به جماعت را تمرین کنید. برای این کار

۱. وضو بگیرید.
۲. جای خوبی را برای نماز خواندن انتخاب کنید.
۳. زیرانداز مناسبی را پهن کنید.
۴. صف‌های منظمی را تشکیل بدهید.
۵. از آموزگار بخواهید تا امام جماعت شما باشد.
۶. یکی از دانش‌آموزان اذان بگوید.
۷. اکنون می‌توانید نماز جماعت بخوانید.

اگر بخواهید نماز ظهر را به جماعت بخوانید به ترتیب چه می‌کنید؟

۱. بعد از امام جماعت تکبیر می‌گوییم.
  ۲. در رکعت اول امام جماعت سوره‌ی حمد و سوره‌ی ..... را می‌خواند ولی ما ...
  - .....
  ۳. سپس به رکوع می‌رویم.
  ۴. و بعد دوبار .....
  ۵. پس از دوبار سجده کردن می‌ایستیم و مثل رکعت اول .....
  - .....
  ۶. در پایان رکعت دوم، تشهد می‌خوانیم.
  ۷. در رکعت سوم و چهارم .....
  ۸. پس از دو سجده‌ی رکعت چهارم .....
  ۹. و .....
- در تمام مدتی که نماز جماعت می‌خوانیم، تمام اعمال نماز را ..... از امام جماعت انجام می‌دهیم.

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

نماز جماعت بخوانیم!

هر تصویر چه فعالیت‌هایی را در

مسجد نشان می‌دهد؟

الف - مشخص کنید!

و

سپس بنویسید!

ب - جای خالی را با تصویر

مناسب کامل کنید!

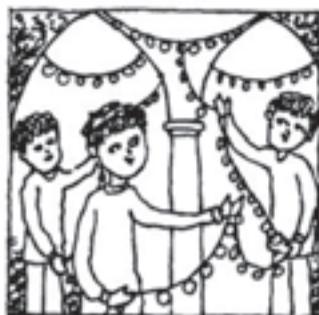
.....

.....

.....

.....

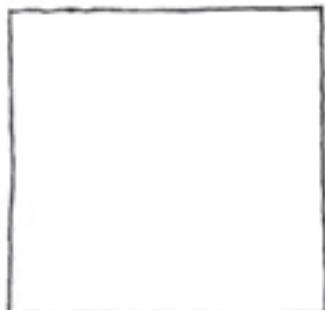
.....

.....

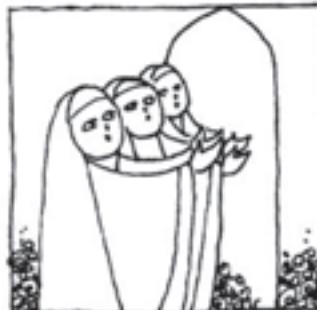
.....

.....

.....

.....

.....

.....

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

۲

الف - نام مسجدهای مهمی را
که می‌شناسی بنویس!

ب - آن‌ها را سر کلاس به
دوستانت معرفی کن!

۱. مثلاً: مسجد امام خمینی در اصفهان

..... ۲

..... ۳

..... ۴

..... ۵

..... ۶

..... ۷

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

۱. هر روز آن را می خوانیم.
۲. موقع خورشید یا ماه گرفتگی آن را به جا می آوریم.
۳. وقتی زلزله بیاید آن را می خوانیم.
۴. دو رکعت است اما در هر رکعت پنج رکوع دارد.
۵. چهار رکعت است.
۶. قبل از طلوع آفتاب آن را به جا می آوریم.
۷. پس از اذان صبح آن را به جا می آوریم.
۸. می توان آن را حتی بدون وضو به جا آورد.

هیچ کدام	نماز صبح	نماز آیات

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

۱

کدام جمله‌ها، درباره‌ی
نماز صبح است؟
کدام جمله‌ها درباره‌ی
نماز آیات؟
و کدام یک، به هیچ کدام
مربوط نمی‌شود؟
الف - پیدا کن
و
در جدول زیر شماره‌ی
جمله‌ها را بنویس!

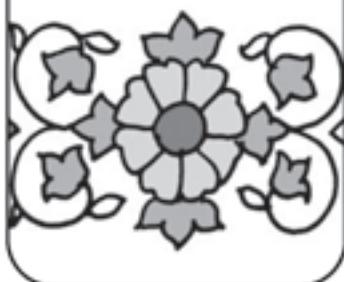
۲

نماز آیات را چگونه
می‌خوانیم؟
ب - برای یک دیگر به صورت
عملی توضیح بدهید!

بازی کنیم.

در یک فعالیت گروهی، درس
را به صورت نمایش درآورید!

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

۲

برای بازی قاعده بسازیم.

برای این که بازی ما موجب اذیت و آزار دیگران نشود، چه کار باید بکنیم؟

الف - در این باره با یک دیگر گفت و گو کنید!

ب - چند قاعده و قانون برای عمل کردن پیشنهاد بدهید!

پ - بهترین پیشنهادها را انتخاب کنید و بنویسید!

قاعده: دستور، مقررات، قانون

قاعده ی ۱: .....

قاعده ی ۲: .....

قاعده ی ۳: .....

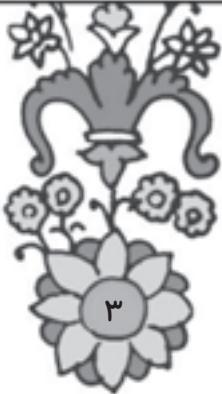
قاعده ی ۴: .....

قاعده ی ۵: .....

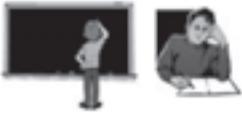
قاعده ی ۶: .....

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

نظر تو درباره‌ی هر یک
از ماجراها چیست؟
الف - به تصویرها با دقت
نگاه کن!

ب - ماجرای هر تصویر را
برای دوستانت تعریف کن!

پ - نظرت را درباره‌ی هر یک
از ماجراها برای دوستانت بگو!

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

* چرا امام با آن مرد، آن گونه رفتار کرد؟

* از رفتار امام با آن مرد چه درسی می توان گرفت؟

* تو در مقابل بدرفتاری دوستت چه عکس العملی نشان می دهی؟

چگونه رفتار می کنی؟

* در این مواقع چه رفتاری صحیح است؟

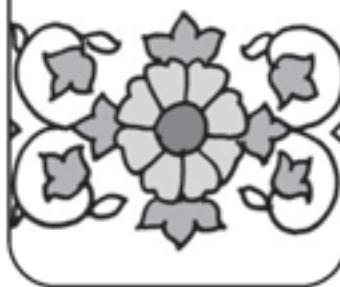

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

کدام رفتار مناسبتر
است؟

درباره‌ی رفتارها قضاوت کن!

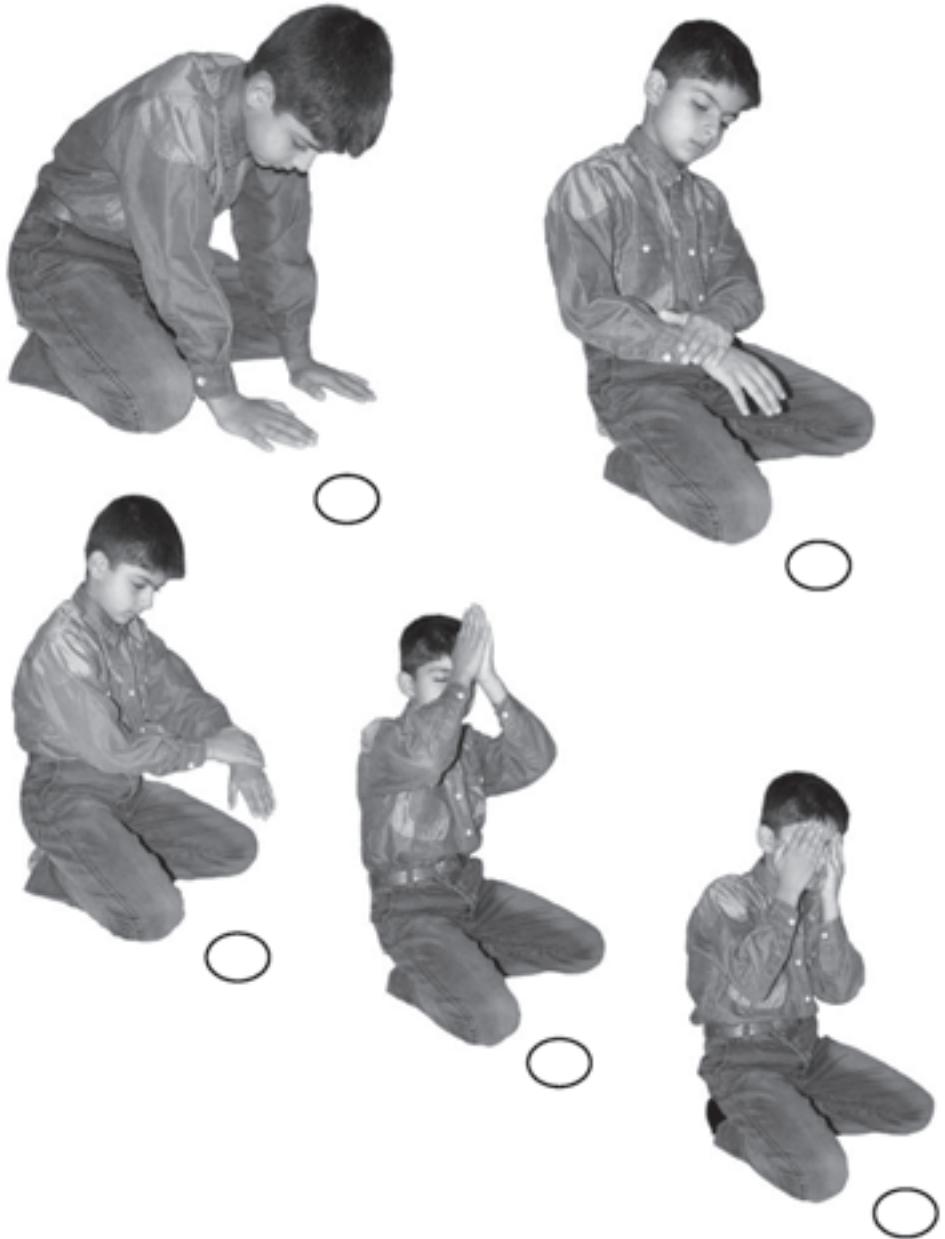

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

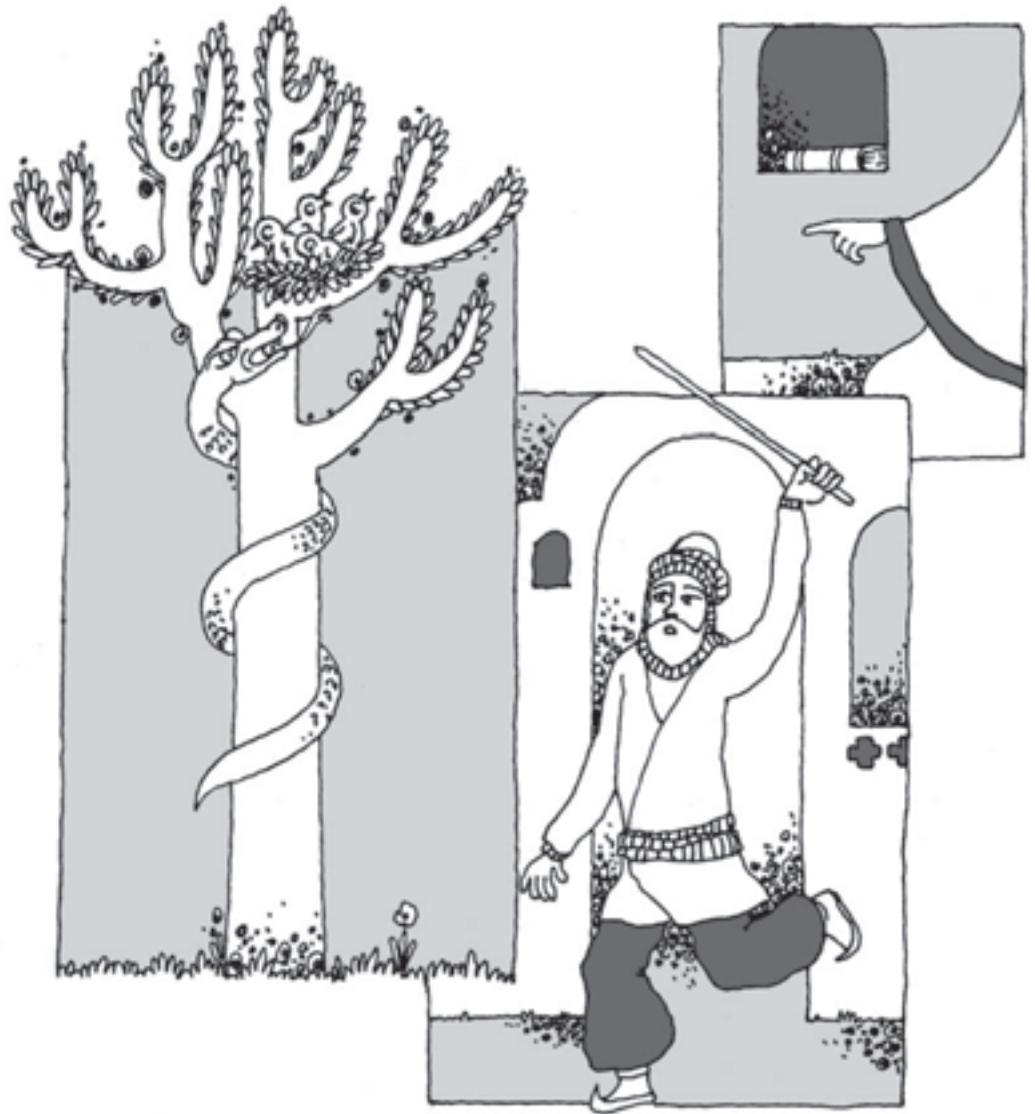
تیمم

کدام حرکت اول است،
کدام دوم، کدام...؟
با کمک دوستت تصاویر را
شماره گذاری کن!

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

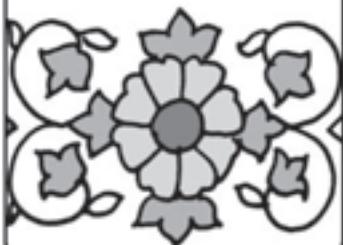
رفته بودم برای جوجه‌هایم غذا تهیه کنم.
پس از مدتی، خسته از راه رسیدم ...

داستان درس را
از زبان پرنده‌ی مادر
بنویس!

چه قدر خوب است اگر بتوانی
با داستان خودت یک کتاب
بسازی!

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

۲

الف - تصویر را با سلیقه‌ی خودت
رنگ آمیزی کن!

ب - جملات مربوط به تصویر را
بنویس.

.....

.....

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

کدام تصویر با کدام متن

متناسب است؟

الف - جور کن!

ب - برای تصویر باقی مانده

یک متن کوتاه بنویس!

● اولین بار بود که گنبد طلایی امام رضا علیه السلام را می دیدم.

با ادب ایستادم؛ درست مثل پدرم.

مثل پدر، دستم را روی سینه گذاشتم و همراه

با او گفتم: السلام عليك يا علي بن موسى الرضا

● قبل از این که برای زیارت به حرم امام رضا (ع)

برویم، غسل زیارت کردیم. لباس تمیز

پوشیدیم و به خود عطر زدیم.

● وقتی وارد صحن امام رضا (ع) شدیم ابتدا

به سر حوض بزرگ میان صحن رفتیم. وضو

گرفتیم، دست و صورتمان را شستیم و سپس

با ادب و احترام و در سکوت کامل وارد حرم

شدیم.

●
.....
.....
.....
.....

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

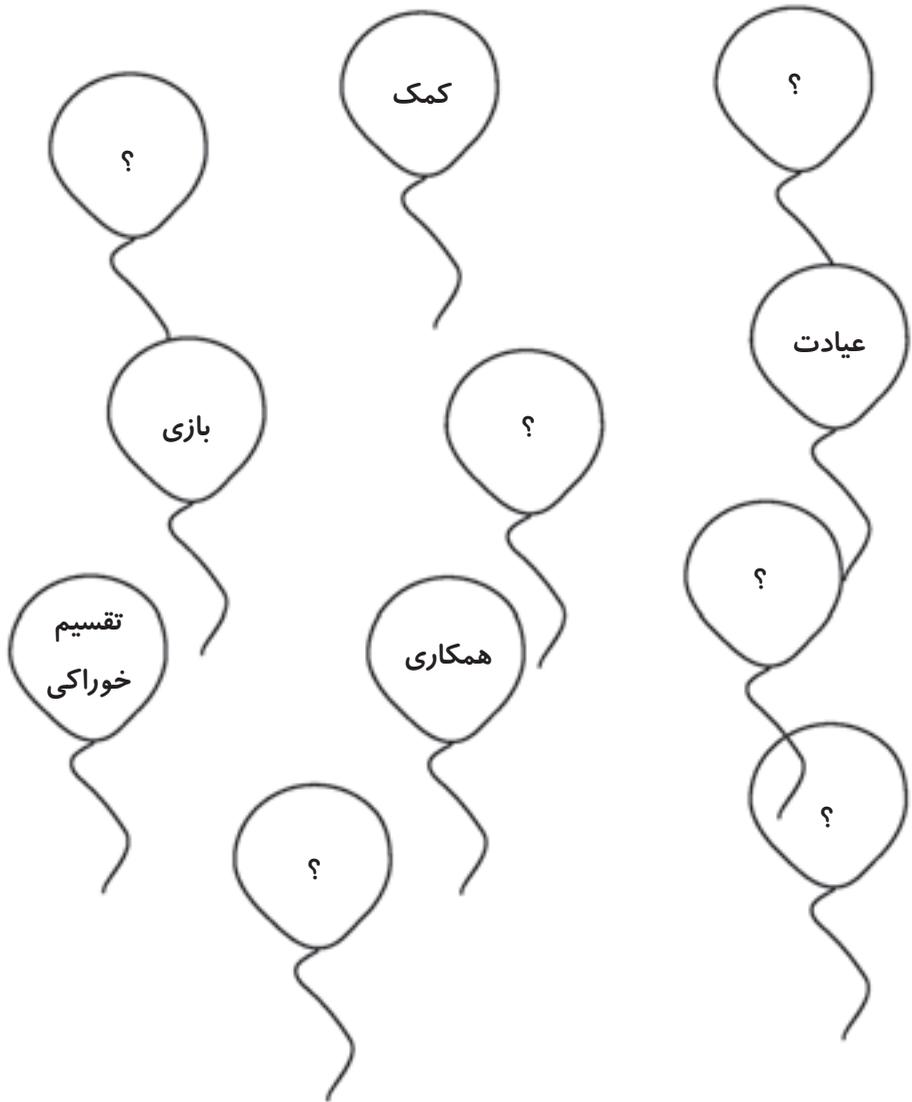
۱

دوستان واقعی

دوستان واقعی با هم چگونه رفتار می‌کنند؟
 الف - به کلمه‌ها دقت کن!
 کلمه‌های دیگری نیز خودت به آن‌ها اضافه کن!

ب - اکنون درباره‌ی رفتار دو دوست با یک‌دیگر یک متن یا یک قصه بنویس!

کلمه‌ها در بادکنک‌ها: کمک، عیادت، بازی، تقسیم خوراکی، همکاری، ؟، ؟، ؟، ؟، ؟

.....

.....

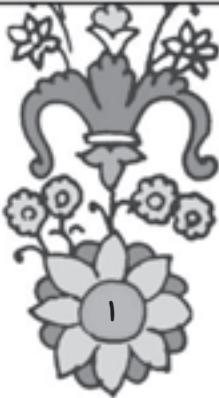
.....

.....

.....

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

انتظارات من از دوستم.....

تو از دوستت چه انتظاراتی داری؟

الف - انتظارات خودت را از

دوستت بنویس!

ب - حدس بزن دوستت از تو چه

انتظاراتی دارد!

در چند خط بنویس!

پ - نوشته‌ات را با نوشته‌ی

دوستت عوض کن!

نوشته‌های دوستت را بخوان!

آیا تو درست حدس زده‌ای؟

آیا او درست حدس زده است؟

ت - در این باره با هم

گفت‌وگو کنید!

انتظارات دوستم از من.....

یادداشت آموزگار مهربان، برای من:.....

۲

الف – درباره‌ی دوست، دوستی
یا رفتار با دوستان چند جمله‌ی
بامزه و زیبا بساز!
(برای این که متنی بامزه و زیبا
درست شود کلمه‌ها را در
جمله‌هایی به کار ببر و آن‌ها را
مرتب کن!)

ب – نوشته‌ات را برای
دوستانت بخوان!

آش

آب نبات

آفتاب

دوست

خنده

بداخلاق

گل

سبد

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

می دانم این را، عاقبت
یک روز غوغا می شود
عدل و امید و دوستی
چون گل شکوفا می شود

از کعبه بانگی آشنا
تا آسمان ها می رسد
از ریشه می میرد ستم
دور پلیدان می رود

برخاکِ خشکِ سینه ها
پیغامِ باران می رسد
بر کامِ سردِ دانه ها
بویِ بهاران می رسد

مهدی می آید، بعد از او
دنیا دگرگون می شود
سنگِ دلِ سنگینِ دلان
آن روز پرخون می شود

آن روز، فریاد همه
الله اکبر می شود

نخلِ امیدِ بی کسان

پُر شاخه، پُر بر می شود

سروده‌ی مصطفی رحمان دوست

یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

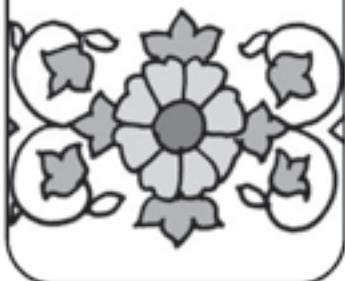

سرود بخوانیم

الف - شعر را به صورت
روان بخوانید!

ب - کلمه های مشکل
آن را از آموزگار بپرسید!

پ - اکنون سعی کنید
شعر را به صورت یک سرود
دسته جمعی بخوانید!

سؤال‌هایی که من طراحی کرده‌ام:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

بهترین سؤال‌هایی که ما در گروه خود طراحی کرده‌ایم:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

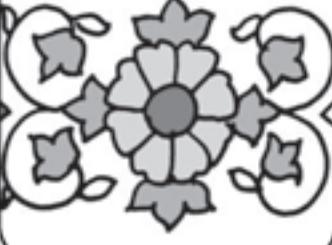
الف - متن درس را بخوان!
 ب - چند سؤال مهم از متن درس طرح کن و بنویس!
 پ - سؤالات خود را برای اعضای گروه بخوانید.

ت - بهترین سؤال‌های گروه خود را انتخاب کنید و بنویسید!
 ث - اکنون با نظارت آموزگار سؤال‌ها را یکی یکی برای دانش آموزان کلاس مطرح نموده و درباره‌ی پاسخ آن‌ها فکر کنید!

ج - تعیین کن!
 بهترین سؤال‌ها و پاسخ‌ها، کدام هستند؟

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

۲۰

جاجول عزیز!

.....

.....

.....

.....

.....

جاج

.....

.....

.....

.....

جا

.....

.....

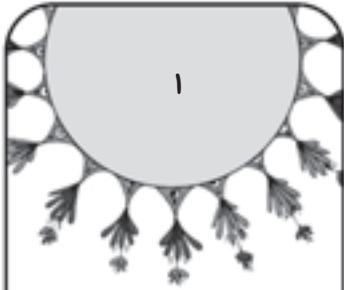
.....

.....

..... آقا جاجول!

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

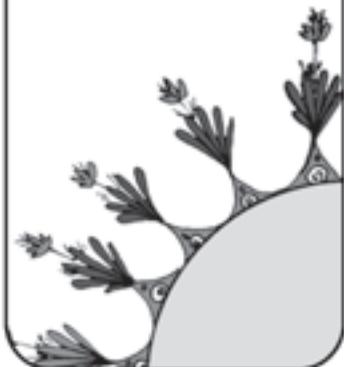

۱

الف - به کارهای جاجول
نگاه کن!
نظر تو درباره‌ی آنها
چیست?
ب - به جاجول تذکر بده!

به غیر از تو چه کسی
کارهای جاجول را
می بیند?
پ - برای جاجول توضیح
بده!

۱

یکی از بچه‌ها این
تصویرها را گرفته است.
کدام یک از تصاویر
نشان دهنده‌ی یک کار
خوب و کدام یک
نشان دهنده‌ی یک کار بد
است؟

الف - درباره‌ی هر تصویر
توضیح بده!

ب - اکنون برای هر یک از این
تصاویر نام مناسبی انتخاب کن!

.....

.....

.....

.....

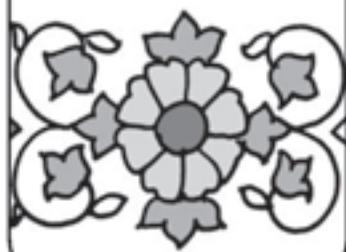
..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من: .....

الف – چند آرزو برای دوستت
بکن!
آرزوهایت را بنویس!

ب – بدون آن که جمله‌ها را
به دوستت نشان بدهی
هر یک از جمله‌ها را برای
دوستت توضیح بده!
اما نه با خواندن، بلکه با
نمایش!

..... یادداشت آموزگار مهربان، برای من:

یادداشت‌های دوستانم برای من

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

یادداشت‌های دوستانم برای من

Handwriting practice area consisting of ten horizontal dotted lines.

